

Ogólne Warunki Ubezpieczenia Jak ochronić siebie i najbliższych - Pakietowe Ubezpieczenie na Życie i od Następstw Nieszczęśliwych Wypadków

SPIS TREŚCI:		ZMIANY W UMOWIE UBEZPIECZENIA	str 4
DEFINICJE	str 1	SUMA UBEZPIECZENIA	str 4
PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA	str 1	SKŁADKA	str 4
ŚWIADCZENIA	str 2	UPRAWNIENI DO ŚWIADCZENIA	str 4
ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA	str 3	REALIZACJA ŚWIADCZEŃ	str 5
OKRES UBEZPIECZENIA	str 3	INNE WYŁĄCZENIA I OGRANICZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI SIGNAL IDUNA	str 7
WYGASNIĘCIE UMOWY UBEZPIECZENIA PRZED UPŁYWEM OKRESU UBEZPIECZENIA	str 4	POSTANOWIENIA KOŃCOWE	str 7

DEFINICJE

§ 1.

- Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia, zwanej dalej OWU, stosuje się do umów ubezpieczenia JAK OCHRONIĆ SIEBIE I NAJBLIŻSZYCH - PAKIETOWE UBEZPIECZENIE NA ŻYCIE I OD NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW, zawartych pomiędzy Ubezpieczającym i SIGNAL IDUNA Życie Polska TU S.A. - zwaną dalej Ubezpieczycielem lub SIGNAL IDUNA.
- Ilekoć używa się wymienionych poniżej terminów w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia, pismach i formularzach składanych przez strony w związku z umową ubezpieczenia przed jej zawarciem lub w trakcie jej trwania, w oświadczeniach związanych z umową ubezpieczenia składanych przez strony, a także w polisie, należy przez nie rozumieć:
  - umowa ubezpieczenia** - umowę ubezpieczenia zawieraną na wniosek Ubezpieczającego, na zasadach i warunkach określonych w OWU oraz dokumentach ubezpieczeniowych;
  - dokumenty ubezpieczeniowe** - polisę oraz wszelkie aneksy, postanowienia dodatkowe, potwierdzające zasady, na jakich została zawarta umowa ubezpieczenia lub dokumenty stanowiące jej uzupełnienie;
  - SIGNAL IDUNA** - SIGNAL IDUNA Życie Polska Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna;
  - OWU** - niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia;
  - Ubezpieczający** - pełnoletnią osobę fizyczną lub osobę prawną zawierającą z Ubezpieczycielem umowę ubezpieczenia i zobowiązaną do opłacania składek;
  - Ubezpieczony** - osobę fizyczną wymienioną imiennie w polisie, której życie jest przedmiotem ubezpieczenia na podstawie umowy ubezpieczenia;
  - uposażony** - podmiot wskazany przez Ubezpieczonego jako uprawniony do otrzymania świadczenia z tytułu śmierci Ubezpieczonego;
  - uprawniony** - osobę uprawnioną do otrzymania świadczenia z tytułu umowy ubezpieczenia w przypadku zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego, w szczególności uposażonego;
  - polisa** - dokument wystawiony przez SIGNAL IDUNA, który potwierdza zawarcie umowy ubezpieczenia;
  - rocznica polisy** - każdą kolejną rocznicę daty początku ubezpieczenia;
  - miesiąc polisy** - okres rozpoczynający się od dnia odpowiadającego w danym miesiącu kalendarzowym dacie początku ubezpieczenia, a kończący się w dniu poprzedzającym taki dzień w kolejnym miesiącu kalendarzowym; w przypadku braku w miesiącu kalendarzowym odpowiednika dnia początku ubezpieczenia przyjmuje się, że jest to ostatni dzień miesiąca kalendarzowego;
  - data początku ubezpieczenia** - datę wskazaną w polisie jako początek okresu ubezpieczenia;
  - nieszczęśliwy wypadek** - przypadkowe, nagłe, niezależne od woli Ubezpieczonego lub odpowiednio członka jego rodziny zdarzenie, wywołane przyczyną zewnętrzną, zaistniałe w okresie ubezpieczenia, będące wyłączną i bezpośrednią przyczyną śmierci lub trwałego inwalidztwa ubezpieczonego lub odpowiednio członka jego rodziny. Za nieszczęśliwy wypadek nie uważa się urazów i chorób związanych ze zmianami zwyrodnieniowymi lub innymi zmianami chorobowymi, w szczególności zawału serca, wylewu krwi, udaru, krwotoku śródmózgowego, padaczki, zatrucia oraz wszelkich innych chorób i infekcji, nawet tych, które wystąpiły nagle;
  - trwałe inwalidztwo** - całkowite lub częściowe trwałe inwalidztwo;
  - całkowite, trwałe inwalidztwo Ubezpieczonego lub małżonka** - uszkodzenia ciała Ubezpieczonego lub małżonka spowodowane

nieszczęśliwym wypadkiem, skutkujące trwałą i całkowitą niezdolnością do pracy w jakimkolwiek zawodzie;

- całkowite, trwałe inwalidztwo dziecka** - uszkodzenia ciała dziecka spowodowane nieszczęśliwym wypadkiem, skutkujące trwałą i całkowitą niezdolnością do samodzielnej egzystencji;
- niezdolność do samodzielnej egzystencji** - naruszenie sprawności organizmu w stopniu powodującym konieczność stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, np. takich jak: samodzielne mycie się, samodzielne ubieranie się, samodzielne poruszanie się (w tym poruszanie się na wózku inwalidzkim), samodzielne korzystanie z toalety i wykonywanie czynności higienicznych;
- częściowe, trwałe inwalidztwo** - uszkodzenie ciała Ubezpieczonego lub odpowiednio członka jego rodziny spowodowane nieszczęśliwym wypadkiem, które polega na fizycznej utracie organu wymienionego w tabeli zamieszczonej w niniejszych OWU lub na całkowitej i nieodwracalnej utracie funkcji organu;
- członek rodziny** - małżonka lub dziecko Ubezpieczonego;
- małżonek** - osobę z którą Ubezpieczony pozostaje w związku małżeńskim w dniu zajścia przewidzianego w umowie ubezpieczenia zdarzenia dotyczącego małżonka, pod warunkiem że zdarzenie to zaszło nie później niż w rocznicę polisy przypadającą w roku kalendarzowym, w którym osoba ta kończy 70. rok życia;
- dziecko** - dziecko własne, przysposobione lub pasierba Ubezpieczonego (o ile nie żyje ojciec lub matka), które w dniu zajścia przewidzianego w umowie ubezpieczenia zdarzenia dotyczącego dziecka ma ukończony 1. rok życia, pod warunkiem że zdarzenie to zaszło nie później niż w rocznicę polisy przypadającą w roku kalendarzowym, w którym kończy ono 18. rok życia;
- strony umowy ubezpieczenia** - Ubezpieczającego oraz SIGNAL IDUNA.

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 2.

- Przedmiotem ubezpieczenia w zależności od wybranego przez Ubezpieczającego pakietu ubezpieczenia jest:
  - w pakiecie indywidualnym - życie i zdrowie Ubezpieczonego;
  - w pakiecie rodzinnym - życie i zdrowie Ubezpieczonego oraz zdarzenia w życiu Ubezpieczonego polegające na:
    - utracie przez Ubezpieczonego członka rodziny w wyniku jego śmierci wskutek nieszczęśliwego wypadku oraz
    - trwałym inwalidztwie członka rodziny Ubezpieczonego powstałym wskutek nieszczęśliwego wypadku.

§ 3.

- Zakres ubezpieczenia obejmuje w pakiecie indywidualnym w okresie ubezpieczenia:
  - śmierć Ubezpieczonego;
  - śmierć Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku;
  - trwałe inwalidztwo Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku.
- Zakres ubezpieczenia obejmuje w pakiecie rodzinnym w okresie ubezpieczenia:
  - śmierć Ubezpieczonego;
  - śmierć Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku;
  - trwałe inwalidztwo Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku;

- 4) utratę przez Ubezpieczonego członka rodziny w wyniku jego śmierci wskutek nieszczęśliwego wypadku;
  - 5) trwale inwalidztwo członka rodziny Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku.
3. W przypadku zdarzenia ubezpieczeniowego polegającego na trwałym inwalidztwie przez dzień zajścia zdarzenia rozumie się dzień wystąpienia nieszczęśliwego wypadku będącego jego przyczyną.
  4. Zakres ubezpieczenia może zostać rozszerzony na wniosek Ubezpieczającego i za zgodą SIGNAL IDUNA w dacie początku ubezpieczenia lub w każdą rocznicę polisy poprzez zawarcie umów dodatkowych na zasadach przewidzianych w odrębnych ogólnych warunkach ubezpieczenia tych umów.

ŚWIADCZENIA

§ 4.

1. W przypadku zajścia w okresie ubezpieczenia zdarzenia objętego umową ubezpieczenia w zależności od wybranego przez Ubezpieczającego pakietu, określonego w § 3, SIGNAL IDUNA wypłaci świadczenie w wysokości:

- 1) 100% sumy ubezpieczenia określonej w polisie w przypadku śmierci Ubezpieczonego;
- 2) 100% sumy ubezpieczenia określonej w polisie w przypadku śmierci Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku;

- 3) 100% sumy ubezpieczenia określonej w polisie w przypadku trwałego, całkowitego inwalidztwa Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku;
- 4) 100% sumy ubezpieczenia określonej w polisie w przypadku utraty przez Ubezpieczonego, w wyniku śmierci wskutek nieszczęśliwego wypadku, małżonka Ubezpieczonego;
- 5) 100% sumy ubezpieczenia określonej w polisie w przypadku trwałego, całkowitego inwalidztwa wskutek nieszczęśliwego wypadku małżonka Ubezpieczonego;
- 6) 100% sumy ubezpieczenia określonej w polisie w przypadku utraty przez Ubezpieczonego, w wyniku śmierci wskutek nieszczęśliwego wypadku, dziecka Ubezpieczonego;
- 7) 100% sumy ubezpieczenia określonej w polisie w przypadku trwałego, całkowitego inwalidztwa wskutek nieszczęśliwego wypadku dziecka Ubezpieczonego, przy czym w przypadku zmiany wysokości sum ubezpieczenia określonych w polisie wysokość świadczenia ustalana jest na podstawie wysokości sumy ubezpieczenia dla danego zdarzenia aktualnej w dniu zajścia zdarzenia.

2. W przypadku wystąpienia u Ubezpieczonego lub członka jego rodziny, zgodnie z wybranym przez Ubezpieczającego pakietem określonym w § 3, częściowego, trwałego inwalidztwa wskutek nieszczęśliwego wypadku, w okresie ochrony ubezpieczeniowej, SIGNAL IDUNA wypłaci świadczenie według określonego w tabeli poniżej procentu sum ubezpieczenia aktualnych na dzień zdarzenia, a określonych odpowiednio w polisie dla trwałego inwalidztwa Ubezpieczonego, małżonka i dzieci osobno.

L.p.	Trwale inwalidztwo	% sumy ubezpieczenia
1	Całkowita utrata wzroku obu oczu	100%
2	Całkowita utrata mowy	100%
3	Całkowita obustronna utrata słuchu	100%
4	Porażenie całkowite obu kończyn dolnych (paraplegia)	100%
5	Porażenie całkowite czterech kończyn (tetraplegia)	100%
6	Utrata obu stop	100%
7	Całkowita amputacja obu kończyn dolnych	100%
8	Całkowita amputacja obu kończyn górnych	100%
Głowa		
9	Całkowita utrata wzroku w jednym oku	40%
10	Całkowita utrata słuchu w jednym uchu	40%
11	Utrata jednej małżowiny usznej	10%
12	Utrata obu małżowin usznych	20%
13	Częściowe usunięcie żuchwy	35%
14	Utrata nosa (łącznie z kośćmi nosa)	15%
Narządy		
15	Utrata jednej nerki	50%
16	Utrata śledziony	15%
17	Utrata płuca	40%
18	Utrata prącia	40%
19	Utrata macicy - do 50. r.ż.	40%
20	Utrata macicy - pow. 50. r.ż.	20%
21	Utrata jajnika lub jądra	20%
Kończyny dolne		
22	Utrata kończyny dolnej (powyżej stawu kolanowego), włączając podudzie, stopę, palce	75%
23	Utrata podudzia kończyny dolnej (poniżej stawu kolanowego), włączając stopę, palce	55%
24	Utrata stopy w całości (poniżej stawu skokowego)	50%
25	Porażenie całkowite i trwałe jednej kończyny dolnej wskutek nieodwracalnego uszkodzenia nerwów	50%
26	Skrócenie kończyny dolnej co najmniej 3 cm	20%
Palce		
27	Utrata palca u stopy, włączając wszystkie paliczki	3%
28	Utrata wszystkich palców u stopy, włączając wszystkie paliczki	20%
29	Utrata palucha u stopy, włączając wszystkie paliczki	10%

L.p.	Trwałe inwalidztwo	% sumy ubezpieczenia	
		Prawa	Lewa
Kończyny górne			
30	Utrata kończyny górnej (powyżej stawu łokciowego), włączając przedramię, rękę, palce	70%	60%
31	Utrata kończyny górnej (poniżej stawu łokciowego), włączając rękę, palce	65%	55%
32	Utrata dłoni (na poziomie nadgarstka), włączając palce	60%	50%
33	Porażenie całkowite i trwałe jednej kończyny górnej wskutek nieodwracalnego uszkodzenia nerwów	60%	50%
Palce			
34	Utrata jednego palca u ręki, włączając wszystkie paliczki	7%	5%
35	Utrata wszystkich palców u ręki, włączając wszystkie paliczki	55%	45%
36	Utrata jednego paliczka palca ręki	3%	2%
37	Utrata dwóch paliczków palca ręki	5%	4%
38	Utrata palca wskazującego	15%	10%
39	Utrata całego kciuka, włączając wszystkie paliczki oraz pierwszą kość śródreżca	20%	15%
40	Utrata jednego paliczka kciuka	5%	3%
41	Utrata dwóch paliczków kciuka	15%	10%

3. Jeżeli Ubezpieczony udowodni swoją leworęczność lub leworęczność członka rodziny, który doznał częściowego, trwałego inwalidztwa, wskutek nieszczęśliwego wypadku, polegającego na utracie części organów lewej kończyny górnej, będą miały zastosowanie podane wyżej procentowe wartości sumy ubezpieczenia należne za utratę części organów prawej kończyny górnej.
4. W razie utraty lub uszkodzenia organu, narządu albo układu świadczenie obniża się proporcjonalnie do uszczerbku zdrowia istniejącego przed zajściem zdarzenia ubezpieczeniowego.

ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA

§ 5.

- Umowa ubezpieczenia jest zawarta na zasadach ustalonych w OWU oraz w dokumentach ubezpieczeniowych.
- Ubezpieczonym może być osoba fizyczna, która w dacie początku ubezpieczenia ma ukończony 18. rok życia i ma mniej niż 65 lat, przy czym górny limit wieku liczony jest jako różnica lat między rokiem kalendarzowym, w którym przypada data początku ubezpieczenia, a rokiem urodzenia tej osoby.

§ 6.

- Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta wyłącznie po złożeniu przez Ubezpieczającego i zaakceptowaniu przez SIGNAL IDUNA:
  - wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia wraz ze złożeniem odpowiednich oświadczeń na formularzu przygotowanym przez SIGNAL IDUNA oraz
  - po dokonaniu przez Ubezpieczającego wpłaty zaliczki na poczet składki w wysokości pierwszej składki.
- Umowa ubezpieczenia może także zostać zawarta po złożeniu przez Ubezpieczającego i zaakceptowaniu przez SIGNAL IDUNA wniosku za pośrednictwem serwisu internetowego SIGNAL IDUNA - www.signal-iduna.pl, o ile SIGNAL IDUNA umożliwi zawieranie umowy w ten sposób.

§ 7.

- Umowę ubezpieczenia uważa się za zawartą od dnia następnego po dniu, w którym została doręczona Ubezpieczającemu polisa oraz OWU i opłaconą składka (o ile przed upływem tego terminu Ubezpieczający nie zgłosił telefonicznie do SIGNAL IDUNA informacji o odstąpieniu od zawarcia umowy ubezpieczenia na warunkach określonych w polisie), pod warunkiem otrzymania przez SIGNAL IDUNA podpisanego przez Ubezpieczonego wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia lub odpowiednio poświadczenia wniosku, sporządzonego na formularzu przygotowanym przez SIGNAL IDUNA. Spełnienie ww. warunku ma moc wsteczną od chwili doręczenia Ubezpieczającemu polisy i opłacenia składki.
- W przypadku nieotrzymania przez SIGNAL IDUNA podpisanego przez Ubezpieczonego wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia lub odpowiednio poświadczenia wniosku, sporządzonego na formularzu przygotowanym przez SIGNAL IDUNA, umowa ubezpieczenia nie dochodzi do skutku. W takim przypadku SIGNAL IDUNA niezwłocznie, ale nie później niż w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia Ubezpieczającemu polisy, poinformuje Ubezpieczającego, iż

umowa ubezpieczenia nie została zawarta, a jeśli Ubezpieczający dokonał wpłaty zaliczki na poczet składki w wysokości pierwszej składki, SIGNAL IDUNA dokona zwrotu zaliczki w pełnej wysokości.

§ 8.

- Umowa ubezpieczenia nie dochodzi do skutku, jeśli Ubezpieczony zmarł przed datą zawarcia umowy ubezpieczenia.
- SIGNAL IDUNA może odmówić zawarcia umowy ubezpieczenia. W tym przypadku, jeśli Ubezpieczający dokonał wpłaty zaliczki na poczet składki w wysokości pierwszej składki, SIGNAL IDUNA dokona zwrotu zaliczki w pełnej wysokości.
- Na podstawie zebranych informacji z wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia SIGNAL IDUNA zastrzega sobie prawo do zaproponowania Ubezpieczającemu umowy na warunkach innych niż określone we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia.
- W przypadku określonym w ust. 3, jeżeli Ubezpieczający nie zaakceptował wcześniej zaproponowanych przez SIGNAL IDUNA zmienionych warunków, SIGNAL IDUNA ma obowiązek załączyć do doręczanej polisy pismo, w którym zwróci uwagę na różnice w stosunku do treści wniosku. Ubezpieczający ma prawo zgłosić sprzeciw w terminie 7 dni od daty doręczenia pisma. W razie niewykonania przez SIGNAL IDUNA tego obowiązku zmiany dokonane na niekorzyść Ubezpieczającego nie są skuteczne, a umowa jest zawarta zgodnie z warunkami wniosku. W przypadku braku sprzeciwu uważa się, że umowa ubezpieczenia została zawarta zgodnie z treścią polisy w dniu następnym po upływie terminu na zgłoszenie sprzeciwu. W razie wniesienia sprzeciwu Ubezpieczającego umowa ubezpieczenia nie zostaje zawarta.

OKRES UBEZPIECZENIA

§ 9.

- Okres ubezpieczenia oznacza okres, w którym SIGNAL IDUNA ponosi odpowiedzialność z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia.
- Okres ubezpieczenia rozpoczyna się z dniem określonym jako data początku ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po opłaceniu pierwszej składki.
- Okres ubezpieczenia określony jest w polisie, przy czym:
  - okres ubezpieczenia kończy się najpóźniej w rocznicę polisy przypadającą w roku kalendarzowym, w którym Ubezpieczony kończy 70. rok życia;
  - okres ubezpieczenia kończy się z dniem śmierci Ubezpieczonego;
  - z upływem okresu ubezpieczenia rozwiązuje się umowa ubezpieczenia.

WYGAŚNIĘCIE UMOWY UBEZPIECZENIA PRZED UPŁYWEM OKRESU UBEZPIECZENIA

§ 10.

- Ubezpieczający ma prawo odstąpić od umowy ubezpieczenia w ciągu 30 dni, licząc od daty zawarcia umowy ubezpieczenia.
- Odstąpienie od umowy ubezpieczenia staje się skuteczne z dniem otrzymania przez SIGNAL IDUNA oświadczenia o odstąpieniu przez Ubezpieczającego od umowy ubezpieczenia.

3. W przypadku odstąpienia Ubezpieczającego od umowy ubezpieczenia we wskazanym powyżej terminie SIGNAL IDUNA zwraca Ubezpieczającemu składkę pomniejszoną o część odpowiadającą okresowi, w którym ochrona ubezpieczeniowa była udzielana.

§ 11.

1. Ubezpieczający ma prawo wypowiedzieć umowę ubezpieczenia w każdym momencie jej trwania, z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia, ze skutkiem na ostatni dzień miesiąca polisy.
2. Okres wypowiedzenia rozpoczyna się od pierwszego dnia miesiąca polisy następującego po dniu otrzymania przez SIGNAL IDUNA oświadczenia o wypowiedzeniu.
3. Ubezpieczający ma obowiązek opłacić składkę należną za okres wypowiedzenia.
4. W przypadku wypowiedzenia umowy ubezpieczenia:
  - 1) SIGNAL IDUNA dokona zwrotu składki za niewykorzystany okres ubezpieczenia ustalony w polisie;
  - 2) umowa ulega rozwiązaniu z ostatnim dniem okresu wypowiedzenia.

§ 12.

Poza przypadkami wymienionymi w § 10 i § 11 umowa ubezpieczenia ulega rozwiązaniu z upływem dodatkowego okresu wyznaczonego do zapłaty składki, liczonego od dnia wymagalności składki, w przypadku gdy składka nie zostanie opłacona w terminie jej wymagalności pomimo uprzedniego wezwania do zapłaty wraz ze wskazaniem skutków niezapłacenia składki w dodatkowym terminie.

ZMIANY W UMOWIE UBEZPIECZENIA

§ 13.

1. Ubezpieczony może w dowolnym momencie trwania umowy ubezpieczenia dokonać zmiany uposażonych. Zgłoszenie zmian może nastąpić w formie pisemnej lub telefonicznie pod numerem 22 505 65 06. Zmiana uposażonych wchodzi w życie po uzyskaniu przez SIGNAL IDUNA informacji o tej zmianie.
2. Ubezpieczający i Ubezpieczony są zobowiązani do aktualizacji swoich danych osobowych w SIGNAL IDUNA. Ubezpieczony jest ponadto zobowiązany do aktualizacji danych osobowych swoich uposażonych w SIGNAL IDUNA. W przypadku opłacania składki poleceniem zapłaty, za pomocą karty kredytowej lub karty typu charge, Ubezpieczający zobowiązany jest do aktualizacji danych niezbędnych do realizacji zleceń płatności.

§ 14.

1. Ubezpieczający może nie później niż na 30 dni przed terminem płatności składki zgłosić wniosek o zmianę częstotliwości płatności składki. Zmiana ta staje się skuteczna w najbliższym terminie płatności składki po dokonaniu zgłoszenia zmiany.
2. Ubezpieczający może nie później niż na 30 dni przed rocznicą polisy zgłosić wniosek o dokonanie zmiany umowy ubezpieczenia, polegającej na rozszerzeniu zakresu ubezpieczenia o ubezpieczenia dodatkowe znajdujące się w ofercie SIGNAL IDUNA.
3. Zmiany wymienione w ust. 1 i 2 mogą wejść w życie za zgodą i w granicach ustalonych przez SIGNAL IDUNA.

§ 15.

1. Postanowienia OWU mogą ulec zmianie w trakcie trwania umowy ubezpieczenia jedynie za zgodą Ubezpieczającego.
2. SIGNAL IDUNA zobowiązana jest doręczyć Ubezpieczającemu na piśmie treść zmian OWU, ze wskazaniem różnic między treścią umowy, a treścią OWU. W razie niedopełnienia tego obowiązku SIGNAL IDUNA nie może powoływać się na różnicę niekorzystną dla Ubezpieczającego. Ubezpieczający będzie związany tą zmianą od chwili wyrażenia zgody przez niego.

§ 16.

1. SIGNAL IDUNA zobowiązana jest do informowania Ubezpieczającego o wysokości świadczeń przysługujących z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia, nie rzadziej niż raz w roku, chyba że nie uległy one zmianie.
2. SIGNAL IDUNA zobowiązana jest poinformować Ubezpieczającego o zmianie warunków umowy ubezpieczenia wraz z określeniem wpływu tych zmian na wartość świadczeń przysługujących z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia przed wyrażeniem przez strony zgody na zmianę warunków umowy ubezpieczenia lub zmianę prawa właściwego dla zawartej umowy ubezpieczenia.

SUMA UBEZPIECZENIA

§ 17.

1. Wysokość sum ubezpieczenia dla wskazanego w § 3 zakresu umowy ubezpieczenia, zgodnie z wybranym przez Ubezpieczającego pakietem na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia, określona jest w polisie.
2. W przypadku gdy wskazany w polisie okres ubezpieczenia wynosi nie więcej niż 5 lat, w każdą rocznicę polisy, ale nie dłużej niż do czwartej rocznicy polisy włącznie, SIGNAL IDUNA podwyższy każdą z sum ubezpieczenia określoną w polisie, zgodnie z wybranym przez Ubezpieczającego pakietem, o 10% w stosunku do początkowych sum ubezpieczenia wskazanych na polisie w momencie zawarcia umowy ubezpieczenia, bez zmiany wysokości składki.
3. W przypadku gdy wskazany w polisie okres ubezpieczenia wynosi więcej niż 5 lat, w każdą rocznicę polisy, ale nie dłużej niż do piątej rocznicy polisy włącznie, SIGNAL IDUNA podwyższy każdą z sum ubezpieczenia określoną w polisie, zgodnie z wybranym przez Ubezpieczającego pakietem, o 10% w stosunku do początkowych sum ubezpieczenia wskazanych na polisie w momencie zawarcia umowy ubezpieczenia, bez zmiany wysokości składki.

SKŁADKA

§ 18.

1. Ubezpieczający zobowiązany jest opłacać składkę z góry, w terminach wymagalności składki i w pełnej wymaganej wysokości.
2. Składka jest opłacana regularnie (składka regularna) z częstotliwością roczną, półroczną, kwartalną lub miesięczną.
3. Wysokość składki jest stała przez cały okres ubezpieczenia.
4. Wysokość składki oraz częstotliwość jej opłaty, a także terminy jej wymagalności, określone są w polisie.
5. Wysokość składki ustalana jest przez SIGNAL IDUNA na podstawie:
  - 1) obowiązującej taryfy ubezpieczenia, określonej według częstotliwości płatności składki i okresu, na który została zawarta umowa ubezpieczenia;
  - 2) wysokości sumy ubezpieczenia;
  - 3) wybranego pakietu ubezpieczenia.
6. Składkę uznaje się za opłaconą z datą dokonania wpłaty przez Ubezpieczającego.

UPRAWNIENI DO ŚWIADCZENIA

§ 19.

1. Ubezpieczony jest wyłącznie uprawniony do wskazania uposażonych. Ubezpieczony wskazuje uposażonych we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia lub w innym oświadczeniu składanym w trakcie obowiązywania umowy ubezpieczenia. Zmiana uposażonych odbywa się na zasadach określonych w § 13 ust. 1.
2. Świadczenie z tytułu śmierci Ubezpieczonego wypłacane jest uposażonym wskazanym przez Ubezpieczonego w częściach określonych przez Ubezpieczonego.
3. W przypadku zajścia zdarzenia objętego umową ubezpieczenia, niebędącego śmiercią Ubezpieczonego, uprawnionym jest Ubezpieczony.

§ 20.

1. W przypadku gdy Ubezpieczony wskazał kilku uposażonych, a niektórzy spośród nich zmarli przed śmiercią Ubezpieczonego lub utracili prawo do świadczenia, wówczas przypadająca im część świadczenia zostaje rozdzielona pomiędzy pozostałych uposażonych proporcjonalnie do wielkości części określonych przez Ubezpieczonego.
2. Jeżeli Ubezpieczony nie wskazał uposażonego albo gdy wszyscy uposażeni zmarli przed śmiercią Ubezpieczonego lub utracili prawo do świadczenia, wówczas uprawnionymi są członkowie rodziny Ubezpieczonego według kolejności pierwszeństwa:
  - 1) małżonek;
  - 2) dzieci w równych częściach;
  - 3) rodzice w równych częściach;
  - 4) rodzeństwo w równych częściach;
  - 5) inni ustawowi spadkobiercy Ubezpieczonego niewymienieni w pkt. 2.1 - 2.4 w częściach równych.
3. Świadczenie nie przysługuje osobie, która umyślnie przyczyniła się do śmierci Ubezpieczonego/członka jego rodziny lub trwałego inwalidztwa wskutek niebezpiecznego wypadku Ubezpieczonego/członka jego rodziny.

REALIZACJA ŚWIADCZEŃ

§ 21.

W przypadku zajścia zdarzenia objętego umową ubezpieczenia SIGNAL IDUNA zobowiązana jest do wypłaty uprawnionemu świadczenia określonego w § 4, zgodnie z wybranym pakietem określonym w § 3 niniejszych OWU.

§ 22

1. SIGNAL IDUNA nie ponosi odpowiedzialności z tytułu śmierci Ubezpieczonego, która powstała bezpośrednio lub pośrednio w wyniku:

- 1) samobójstwa Ubezpieczonego w ciągu dwóch pierwszych lat od daty zawarcia umowy ubezpieczenia;
- 2) działań wojennych, wojskowych misji pokojowych, aktów terroryzmu, udziału Ubezpieczonego w rozruchach społecznych lub zamieszkach o charakterze chuligańskim;
- 3) świadomego i dobrowolnego uczestnictwa Ubezpieczonego w czynach przestępczych, z wyłączeniem obrony własnej;
- 4) jakichkolwiek chorób lub w związku z chorobami i objawami chorób, jeżeli choroba była leczona lub rozpoznana przed rozpoczęciem ochrony ubezpieczeniowej.

2. Uprawniony, zgłaszając roszczenie o wykonanie zobowiązania z tytułu śmierci Ubezpieczonego, zobowiązany jest przekazać do SIGNAL IDUNA:

- 1) zgłoszenie roszczenia;
- 2) akt zgonu Ubezpieczonego;
- 3) kartę zgonu lub inne dokumenty potwierdzające przyczynę zgonu Ubezpieczonego;
- 4) dokumenty potwierdzające tożsamość uprawnionego;
- 5) inne dokumenty i informacje, których SIGNAL IDUNA nie może uzyskać samodzielnie, działając na podstawie posiadanych upoważnień lub uprawnień wynikających z powszechnie obowiązujących przepisów prawa, albo które umożliwią samodzielne działanie SIGNAL IDUNA w oparciu o podstawy opisane powyżej, a są niezbędne do ustalenia okoliczności faktycznych zdarzenia ubezpieczeniowego, zasadności roszczenia i wysokości świadczenia - na żądanie SIGNAL IDUNA. SIGNAL IDUNA ma prawo zwrócić się do uprawnionego o złożenie innych dokumentów znajdujących się w posiadaniu uprawnionego wówczas, gdy może przyczynić się to do przyspieszenia oceny zasadności roszczenia i wysokości świadczenia.

§ 23.

1. Świadczenie z tytułu śmierci Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku lub utraty przez Ubezpieczonego jego członka rodziny w wyniku śmierci wskutek nieszczęśliwego wypadku, wypłacane jest niezależnie od wypłaty świadczenia z tytułu śmierci Ubezpieczonego.
2. Prawo do świadczenia z tytułu śmierci Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku lub utraty przez Ubezpieczonego członka rodziny w wyniku jego śmierci wskutek nieszczęśliwego wypadku przysługuje, jeśli istnieje z medycznego punktu widzenia związek przyczynowo-skutkowy między nieszczęśliwym wypadkiem a śmiercią Ubezpieczonego lub członka jego rodziny.
3. SIGNAL IDUNA nie ponosi odpowiedzialności z tytułu śmierci Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku lub utraty przez Ubezpieczonego członka rodziny w wyniku jego śmierci wskutek nieszczęśliwego wypadku, która powstała bezpośrednio lub pośrednio w wyniku:
  - 1) próby samobójstwa, samookaleczenia lub okaleczenia na własne życzenie, niezależnie od stanu poczytalności Ubezpieczonego/członka rodziny;
  - 2) działań wojennych, wojskowych misji pokojowych, aktów terroryzmu, udziału Ubezpieczonego/członka rodziny w rozruchach społecznych lub zamieszkach o charakterze chuligańskim;
  - 3) świadomego i dobrowolnego uczestnictwa Ubezpieczonego/członka rodziny w czynach przestępczych, z wyłączeniem obrony własnej;
  - 4) umyślnego działania Ubezpieczonego/członka rodziny;
  - 5) wypadku spowodowanego przez Ubezpieczonego/członka rodziny będącego pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających;
  - 6) wypadku spowodowanego przez Ubezpieczonego/członka rodziny, gdy prowadził on pojazd bez wymaganych uprawnień do prowadzenia danego pojazdu, określonych w powszechnie obowiązujących przepisach prawa;
  - 7) zaniechania niezwłocznego poddania się leczeniu, by złagodzić skutki wypadku;
  - 8) udziału w zajęciach sportowych lub rekreacyjnych o ryzykownym charakterze, takich jak: spadochroniarstwo, szybownictwo, lotniarstwo, wspinaczka górską, nurkowanie, speleologia, sporty motorowodne,

motorowe, wszelkie skoki i upadki z wysokości, wszelkiego rodzaju sporty walki, wszelkiego rodzaju wyścigi poza lekkoatletyką i pływaniem;

- 9) wykonywania przez Ubezpieczonego lub członka jego rodziny czynności zawodowych, takich jak: tresura zwierząt drapieżnych, kaskaderstwo, praca związana z ryzykiem oddziaływania substancji chemicznych, radioaktywnych, rakotwórczych, służba wojskowa, służby ratunkowe, pilotaż, praca personelu statków powietrznych, praca w charakterze strażaka, praca górnika lub inna praca wykonywana pod ziemią, w tunelu lub przemyśle wydobywczym, żegluga lub udział w połowach dalekomorskich, praca marynarza, elektryka wykonującego prace na wysokości lub z urządzeniami pod wysokim napięciem, zawodowe wykonywanie pracy nurka, praca ze środkami wybuchowymi lub z bronią, praca policjanta, ochroniarza, praca związana z ryzykiem wszelkiego rodzaju skoków lub upadków z wysokości, wszelkiego rodzaju loty (z wyjątkiem lotów licencjonowanymi liniami lotniczymi), a także zawodowe uprawianie sportu;
  - 10) wypadku lotniczego, jeżeli Ubezpieczony/członek rodziny nie był pasażerem samolotu licencjonowanych linii lotniczych.
4. SIGNAL IDUNA nie ponosi odpowiedzialności z tytułu śmierci Ubezpieczonego/ członka rodziny wskutek nieszczęśliwego wypadku, jeżeli śmierć nastąpiła po 180 dniach od daty nieszczęśliwego wypadku.
5. Z tytułu utraty przez Ubezpieczonego małżonka w wyniku jego śmierci wskutek nieszczęśliwego wypadku SIGNAL IDUNA wypłaca świadczenie wyłącznie za jednego małżonka.
6. Uprawniony, zgłaszając roszczenie o wykonanie zobowiązania z tytułu śmierci Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku lub utraty przez Ubezpieczonego członka rodziny w wyniku jego śmierci wskutek nieszczęśliwego wypadku, zobowiązany jest przekazać do SIGNAL IDUNA:
- 1) zgłoszenie roszczenia;
  - 2) akt zgonu Ubezpieczonego/członka jego rodziny;
  - 3) kartę zgonu lub inne dokumenty potwierdzające przyczynę zgonu Ubezpieczonego/członka jego rodziny;
  - 4) dokumenty potwierdzające tożsamość uprawnionego do świadczenia;
  - 5) dokumenty potwierdzające śmierć Ubezpieczonego/członka rodziny wskutek nieszczęśliwego wypadku;
  - 6) akt małżeństwa Ubezpieczonego w przypadku utraty przez Ubezpieczonego członka rodziny, którym był w dacie zdarzenia małżonek Ubezpieczonego, w wyniku jego śmierci wskutek nieszczęśliwego wypadku;
  - 7) inne dokumenty i informacje, których SIGNAL IDUNA nie może uzyskać samodzielnie, działając na podstawie posiadanych upoważnień lub uprawnień wynikających z powszechnie obowiązujących przepisów prawa, albo które umożliwią samodzielne działanie SIGNAL IDUNA w oparciu o podstawy opisane powyżej, a są niezbędne do ustalenia okoliczności faktycznych zdarzenia ubezpieczeniowego, zasadności roszczenia i wysokości świadczenia - na żądanie SIGNAL IDUNA. SIGNAL IDUNA ma prawo zwrócić się do uprawnionego o złożenie innych dokumentów znajdujących się w posiadaniu uprawnionego wówczas, gdy może przyczynić się to do przyspieszenia oceny zasadności roszczenia i wysokości świadczenia.

§ 24.

1. Prawo do świadczenia z tytułu trwałego inwalidztwa Ubezpieczonego lub członka jego rodziny wskutek nieszczęśliwego wypadku przysługuje, o ile na podstawie dokumentów dostarczonych do SIGNAL IDUNA, z medycznego punktu widzenia istnieje związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem a trwałym inwalidztwem Ubezpieczonego lub członka jego rodziny.
2. Trwałe inwalidztwo ustala się niezwłocznie po zakończeniu leczenia z uwzględnieniem zaleconego przez lekarza leczenia usprawniającego - najpóźniej w 36. miesiącu od dnia nieszczęśliwego wypadku. Zmiana stopnia trwałego inwalidztwa nie daje podstaw do zmiany wysokości świadczenia.
3. SIGNAL IDUNA zastrzega sobie prawo poddania Ubezpieczonego lub członka jego rodziny badaniu przez komisję lekarską, a także wystąpienia Ubezpieczonego lub członka jego rodziny na obserwację kliniczną lub specjalistyczne badania lekarskie. Koszty związane z powołaniem komisji lekarskiej, przeprowadzenia badań lekarskich lub przebywania Ubezpieczonego lub członka jego rodziny na obserwacji klinicznej pokrywa SIGNAL IDUNA.
4. SIGNAL IDUNA nie ponosi odpowiedzialności z tytułu trwałego inwalidztwa Ubezpieczonego lub członka jego rodziny wskutek nieszczęśliwego wypadku, które powstało bezpośrednio lub pośrednio w wyniku:
  - 1) próby samobójstwa, samookaleczenia lub okaleczenia na własne życzenie, niezależnie od stanu poczytalności Ubezpieczonego/członka rodziny;
  - 2) działań wojennych, wojskowych misji pokojowych, aktów terroryzmu, udziału Ubezpieczonego/członka rodziny w rozruchach społecznych lub zamieszkach o charakterze chuligańskim;

- 3) świadomego i dobrowolnego uczestnictwa Ubezpieczonego/członka rodziny w czynach przestępczych, z wyłączeniem obrony własnej;
  - 4) umyślnego działania Ubezpieczonego/członka rodziny;
  - 5) wypadku spowodowanego przez Ubezpieczonego/członka rodziny będącego pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających;
  - 6) wypadku spowodowanego przez Ubezpieczonego/członka rodziny, gdy prowadził on pojazd bez wymaganych uprawnień do prowadzenia danego pojazdu, określonych w powszechnie obowiązujących przepisach prawa;
  - 7) zaniechania niezwłocznego poddania się leczeniu, by złagodzić skutki wypadku;
  - 8) udziału w zajęciach sportowych lub rekreacyjnych o ryzykownym charakterze, takich jak: spadochroniarstwo, szybownictwo, lotniarstwo, wspinaczka górską, nurkowanie, speleologia, sporty motorowodne, motorowe, wszelkie skoki i upadki z wysokości, wszelkiego rodzaju sporty walki, wszelkiego rodzaju wyścigi poza lekkoatletyką i pływaniami;
  - 9) wykonywania przez Ubezpieczonego lub członka jego rodziny czynności zawodowych, takich jak: tresura zwierząt drapieżnych, kaskaderstwo, praca związana z ryzykiem oddziaływania substancji chemicznych, radioaktywnych, rakotwórczych, służba wojskowa, służby ratunkowe, pilotaż, praca personelu statków powietrznych, praca w charakterze strażaka, praca górnika lub inna praca wykonywana pod ziemią, w tunelu lub przemyśle wydobywczym, żegluga lub udział w połowach dalekomorskich, praca marynarza, elektryka wykonującego prace na wysokości lub z urządzeniami pod wysokim napięciem, zawodowe wykonywanie pracy nurka, praca ze środkami wybuchowymi lub z bronią, praca policjanta, ochroniarza, praca związana z ryzykiem wszelkiego rodzaju skoków lub upadków z wysokości, wszelkiego rodzaju loty (z wyjątkiem lotów licencjonowanymi liniami lotniczymi), a także zawodowe uprawianie sportu;
  - 10) wypadku lotniczego, jeżeli Ubezpieczony/członek rodziny nie był pasażerem samolotu licencjonowanych linii lotniczych.
5. Prawo do świadczenia z tytułu trwałego inwalidztwa wskutek nieszczęśliwego wypadku nie przysługuje Ubezpieczonemu, jeżeli:
    - 1) trwałe inwalidztwo Ubezpieczonego/członka rodziny zostało spowodowane jakąkolwiek chorobą;
    - 2) Ubezpieczony/członek rodziny w wyniku tego samego nieszczęśliwego wypadku zmarł w ciągu 7 dni od daty jego zaistnienia.
  6. W przypadku wystąpienia nieszczęśliwego wypadku, Ubezpieczony/członek rodziny jest zobowiązany starać się o złagodzenie skutków wypadku przez niezwłoczne poddanie się opiece lekarskiej i zleconemu przez lekarza leczeniu. SIGNAL IDUNA ma prawo odmówić wypłaty świadczenia lub je zmniejszyć, jeśli Ubezpieczony/członek rodziny umyślnie nie wykonał niniejszych obowiązków, a także w przypadku gdy Ubezpieczony/członek rodziny nie zapewnił dostępu do wszelkich informacji dotyczących nieszczęśliwego wypadku i leczenia z tym związanego.
  7. Wypłacone świadczenia z tytułu trwałego inwalidztwa Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku w okresie obowiązywania umowy ubezpieczenia nie mogą przekroczyć łącznie 200% sumy ubezpieczenia za trwałe inwalidztwo Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku.
  8. Wypłacenie świadczenia w wysokości co najmniej 100% sumy ubezpieczenia z tytułu trwałego inwalidztwa Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku na skutek jednego zdarzenia, powoduje wygaśnięcie odpowiedzialności z tytułu trwałego inwalidztwa Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku.
  9. Wypłacenie świadczeń w wysokości 200% sumy ubezpieczenia z tytułu trwałego inwalidztwa Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku, w związku z zajściem kilku zdarzeń, powoduje wygaśnięcie odpowiedzialności z tytułu trwałego inwalidztwa Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku.
  10. Wypłacone świadczenia z tytułu trwałego inwalidztwa wskutek nieszczęśliwego wypadku członka rodziny, którym był w dacie zdarzenia małżonek Ubezpieczonego, w okresie obowiązywania umowy ubezpieczenia nie mogą przekroczyć łącznie 200% sumy ubezpieczenia za trwałe inwalidztwo wskutek nieszczęśliwego wypadku członka rodziny, którym był w dacie zdarzenia małżonek Ubezpieczonego.
  11. Wypłacenie świadczenia w wysokości co najmniej 100% sumy ubezpieczenia z tytułu trwałego inwalidztwa wskutek nieszczęśliwego wypadku członka rodziny, którym w dacie zdarzenia był małżonek Ubezpieczonego, na skutek jednego zdarzenia, powoduje wygaśnięcie odpowiedzialności z tytułu trwałego inwalidztwa wskutek nieszczęśliwego wypadku członka rodziny, którym był w dacie zdarzenia małżonek Ubezpieczonego.
  12. Wypłacenie świadczeń w wysokości 200% sumy ubezpieczenia z tytułu trwałego inwalidztwa wskutek nieszczęśliwego wypadku członka rodziny, którym w dacie zdarzenia był małżonek Ubezpieczonego, w związku z zajściem kilku zdarzeń, powoduje wygaśnięcie odpowiedzialności z tytułu trwałego inwalidztwa wskutek nieszczęśliwego wypadku członka rodziny Ubezpieczonego, którym w dacie zdarzenia był małżonek Ubezpieczonego, którym w dacie zdarzenia był dziecko Ubezpieczonego.
  13. Wypłacone świadczenia z tytułu trwałego inwalidztwa wskutek nieszczęśliwego wypadku członka rodziny, którym w dacie zdarzenia było dziecko Ubezpieczonego, w okresie obowiązywania umowy ubezpieczenia, nie mogą przekroczyć łącznie 200% sumy ubezpieczenia za trwałe inwalidztwo wskutek nieszczęśliwego wypadku członka rodziny Ubezpieczonego, którym w dacie zdarzenia było dziecko Ubezpieczonego.
  14. Wypłacenie świadczenia w wysokości co najmniej 100% sumy ubezpieczenia z tytułu trwałego inwalidztwa wskutek nieszczęśliwego wypadku członka rodziny, którym w dacie zdarzenia było dziecko Ubezpieczonego, na skutek jednego zdarzenia, powoduje wygaśnięcie odpowiedzialności SIGNAL IDUNA z tytułu trwałego inwalidztwa wskutek nieszczęśliwego wypadku członka rodziny Ubezpieczonego, którym w dacie zdarzenia było dziecko Ubezpieczonego.
  15. Wypłacenie świadczeń w wysokości 200% sumy ubezpieczenia z tytułu trwałego inwalidztwa wskutek nieszczęśliwego wypadku członka rodziny, którym w dacie zdarzenia było dziecko Ubezpieczonego, w związku z zajściem kilku zdarzeń, powoduje wygaśnięcie odpowiedzialności SIGNAL IDUNA z tytułu trwałego inwalidztwa wskutek nieszczęśliwego wypadku członka rodziny Ubezpieczonego, którym w dacie zdarzenia było dane dziecko Ubezpieczonego.
  16. Z tytułu trwałego inwalidztwa małżonka Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku SIGNAL IDUNA wypłaca świadczenie wyłącznie za jednego małżonka.
  17. Jeśli Ubezpieczony jest uprawniony do otrzymania świadczenia z tytułu całkowitego trwałego inwalidztwa oraz częściowego trwałego inwalidztwa Ubezpieczonego lub członka rodziny Ubezpieczonego, SIGNAL IDUNA wypłaca większą z kwot.
  18. Uprawniony, zgłaszając roszczenie z tytułu trwałego inwalidztwa Ubezpieczonego lub członka rodziny wskutek nieszczęśliwego wypadku, zobowiązany jest dostarczyć do SIGNAL IDUNA:
    - 1) zgłoszenie roszczenia;
    - 2) dokumentację medyczną potwierdzającą wystąpienie trwałego inwalidztwa u Ubezpieczonego/członka rodziny wskutek nieszczęśliwego wypadku;
    - 3) dokumenty potwierdzające tożsamość uprawnionego do świadczenia;
    - 4) akt urodzenia dziecka w przypadku trwałego inwalidztwa wskutek nieszczęśliwego wypadku dziecka Ubezpieczonego;
    - 5) akt małżeństwa Ubezpieczonego w przypadku trwałego inwalidztwa wskutek nieszczęśliwego wypadku małżonka Ubezpieczonego;
    - 6) inne dokumenty i informacje, których SIGNAL IDUNA nie może uzyskać samodzielnie, działając na podstawie posiadanych upoważnień lub uprawnień wynikających z powszechnie obowiązujących przepisów prawa, albo które umożliwią samodzielne działanie SIGNAL IDUNA w oparciu o podstawy opisane powyżej, a są niezbędne do ustalenia okoliczności faktycznych zdarzenia ubezpieczeniowego, zasadności roszczenia i wysokości świadczenia - na żądanie SIGNAL IDUNA. SIGNAL IDUNA ma prawo zwrócić się do uprawnionego o złożenie innych dokumentów znajdujących się w posiadaniu uprawnionego wówczas, gdy może przyczynić się to do przyspieszenia oceny zasadności roszczenia i wysokości świadczenia.

§ 25.

1. Po otrzymaniu zgłoszenia roszczenia o wykonanie zobowiązania z tytułu umowy ubezpieczenia SIGNAL IDUNA:
  - 1) potwierdza uprawnionemu fakt przyjęcia zgłoszenia;
  - 2) w terminie 7 dni od daty zgłoszenia informuje o tym fakcie Ubezpieczającego, jeżeli żyje i nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie;
  - 3) informuje uprawnionego, jakie dokumenty niezbędne są do ustalenia wysokości świadczenia i zasadności jego wypłaty;
  - 4) rozpoczyna postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia ubezpieczeniowego, zasadności roszczeń oraz wysokości świadczenia.

§ 26.

1. SIGNAL IDUNA dokonuje wypłaty świadczenia w ciągu 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o zdarzeniu ubezpieczeniowym.
2. Gdyby wyjaśnienie w terminie określonym w ust. 1 okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności SIGNAL IDUNA albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, wówczas SIGNAL IDUNA pisemnie powiadamia uprawnionego o przyczynach niemożności zaspokojenia w całości lub części jego roszczeń, a decyzja o przysługującym świadczeniu lub o odmowie uznania roszczenia jest podejmowana najpóźniej w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy należytej zachowanej staranności wyjaśnienie tych okoliczności stało się możliwe. Jednakże bezsporną część świadczenia SIGNAL IDUNA wypłaci w terminie wskazanym w ust. 1.

§ 27.

Jeżeli świadczenie nie przysługuje w całości lub części, SIGNAL IDUNA poinformuje o tym pisemnie uprawnionego, wskazując na okoliczności oraz podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty świadczenia.

§ 28.

SIGNAL IDUNA udostępnia Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu lub uprawnionemu informacje i dokumenty gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności SIGNAL IDUNA lub wysokości świadczeń. Wgląd wymienionych powyżej osób w akta świadczeniowe oraz wydawanie kopii i odpisów z dokumentów świadczeniowych przez te osoby odbywa się na ich wniosek i na ich koszt.

INNE WYŁĄCZENIA I OGRANICZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI SIGNAL IDUNA

§ 29.

1. Stwierdzona przez SIGNAL IDUNA niezgodność stanu faktycznego z informacjami podanymi przez Ubezpieczającego, jego przedstawiciela lub Ubezpieczonego we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia lub innych oświadczeniach złożonych przed zawarciem umowy ubezpieczenia zawierających odpowiedzi na pytania SIGNAL IDUNA uprawnia SIGNAL IDUNA do odmowy wypłaty świadczenia z tytułu niniejszej umowy, jeżeli zdarzenie objęte umową ubezpieczenia nastąpiło w ciągu trzech pierwszych lat od daty zawarcia umowy ubezpieczenia, o ile zatajone lub nieprawdziwe informacje pozostawały w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia. Jeżeli do zatajenia lub podania nieprawdziwych informacji doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że zdarzenie objęte umową ubezpieczenia jest skutkiem tych zatajonych lub nieprawdziwych informacji. Powyższe postanowienia należy interpretować zgodnie z brzmieniem przepisów art. 815 k.c. w zw. z art. 834 k.c.
2. Odpowiedzialność SIGNAL IDUNA z tytułu utraty przez Ubezpieczonego małżonka w wyniku jego śmierci wskutek nieszczęśliwego wypadku oraz z tytułu zdarzenia polegającego na trwałym inwalidztwie małżonka Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku wygasa w rocznicę polisy w roku kalendarzowym, w którym małżonek kończy 70. rok życia.
3. Odpowiedzialność SIGNAL IDUNA z tytułu utraty przez Ubezpieczonego dziecka w wyniku jego śmierci wskutek nieszczęśliwego wypadku oraz z tytułu zdarzenia polegającego na trwałym inwalidztwie dziecka Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku wygasa w rocznicę polisy w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 18. rok życia.
4. SIGNAL IDUNA nie ponosi odpowiedzialności z tytułu utraty przez Ubezpieczonego dziecka w wyniku jego śmierci wskutek nieszczęśliwego wypadku oraz z tytułu zdarzenia polegającego na trwałym inwalidztwie dziecka Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku do ukończenia przez dziecko 1. roku życia.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 30.

1. Każdemu Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu lub uprawnionemu przysługuje prawo pisemnego wystąpienia do Zarządu SIGNAL IDUNA ze skargą lub zażaleniem związanym z zawieraniem lub wykonywaniem umowy ubezpieczenia.
2. Skargi i zażalenia rozpatrywane są niezwłocznie po ich otrzymaniu, nie później jednak niż w terminie 30 dni od daty ich otrzymania. Jeśli rozpatrzenie skargi lub zażalenia nie jest możliwe w tym terminie, SIGNAL IDUNA rozpatrzy skargę lub zażalenie najpóźniej w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności rozpatrzenie takie było możliwe.

§ 31.

1. Z wyłączeniem wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia lub jego pisemnego potwierdzenia oraz oświadczeń wymaganych przez przepisy prawa w formie pisemnej lub szczególnej pod rygorem nieważności, wszelkie oświadczenia i zawiadomienia Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego mogą być skutecznie dokonywane w rozmowie telefonicznej rejestrowanej i archiwizowanej przez SIGNAL IDUNA lub w piśmie przesłanym na adres SIGNAL IDUNA listem poleconym lub drogą elektroniczną, pod warunkiem potwierdzenia przez SIGNAL IDUNA odebrania wiadomości. W przypadku wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia złożonego za pośrednictwem

serwisu internetowego www.signal-iduna.pl za skuteczne oświadczenie woli złożenia wniosku uznaje się akceptację dokonaną przez Ubezpieczającego w serwisie internetowym.

2. Wszelkie zawiadomienia i oświadczenia woli składane przez SIGNAL IDUNA w związku z umową ubezpieczenia dokonywane są telefonicznie lub przesyłane odpowiednio Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu lub uprawnionemu listem zwykłym lub poleconym albo przesyłką za zwrotnym potwierdzeniem odbioru. Zawiadomienia i oświadczenia składane przez SIGNAL IDUNA mogą być również dostarczane drogą elektroniczną, o ile strony tak postanowią.
3. SIGNAL IDUNA powinna zostać poinformowana o zmianie adresu Ubezpieczającego, Ubezpieczonego i uprawnionego. Niedopełnienie tego obowiązku powoduje, że pisma kierowane na posiadany przez SIGNAL IDUNA adres Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, uprawnionego uznaje się za skutecznie doręczone.
4. SIGNAL IDUNA powinna zostać poinformowana o zmianach danych niezbędnych do realizacji płatności poleceniem zapłaty, kartą kredytową, kartą typu charge (zmiana numeru rachunku bankowego, zmiana banku czy też zmiana numeru karty). Niedopełnienie tego obowiązku uniemożliwi pobranie składki, co może spowodować rozwiązanie umowy ubezpieczenia z powodu nieopłacenia składki.
5. Wzór podpisu Ubezpieczonego składany jest na wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia lub jego pisemnym potwierdzeniu. Wszystkie później składane podpisy powinny być zgodne z wzorem podpisu z wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia. SIGNAL IDUNA nie ponosi odpowiedzialności za ewentualne szkody powstałe po stronie Ubezpieczonego lub uprawnionego, jeżeli złożony podpis nie jest zgodny z wzorem podpisu przekazanym uprzednio SIGNAL IDUNA.
6. Wszelkie dokumenty, których przekazanie SIGNAL IDUNA jest niezbędne, powinny być sporządzone w języku polskim lub przetłumaczone na język polski przez tłumacza przysięgłego. Zagraniczne dokumenty dowodowe muszą być uwierzytelnione zgodnie z obowiązującymi przepisami, a w razie ich braku - przez polską placówkę dyplomatyczną.

§ 32.

1. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według właściwości ogólnej, albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
2. Prawem właściwym dla niniejszej umowy ubezpieczenia jest prawo polskie.
3. W sprawach nieuregulowanych w niniejszych Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia mają zastosowanie odpowiednie przepisy Kodeksu Cywilnego, ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz innych stosownych aktów prawnych.

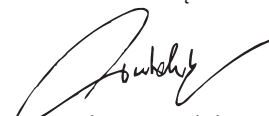
§ 33.

1. Opodatkowanie świadczeń SIGNAL IDUNA z tytułu umowy ubezpieczenia uregulowane jest w przepisach prawa podatkowego, w szczególności w przepisach dotyczących podatków dochodowych od osób fizycznych i prawnych.
2. W przypadku gdy SIGNAL IDUNA w związku z wykonaniem któregośkolwiek z zobowiązań wynikających z umowy ubezpieczenia obowiązana jest zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa pobrać i odprowadzić jakiegokolwiek kwoty, w tym w szczególności kwoty na poczet zobowiązań podatkowych osób uprawnionych, kwoty pobrane i odprowadzone przez SIGNAL IDUNA pomniejszają kwoty stosownych wypłat płatnych przez SIGNAL IDUNA na podstawie umowy ubezpieczenia.

§ 34.

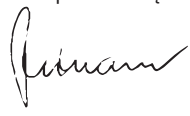
Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia zostały zatwierdzone przez Zarząd SIGNAL IDUNA Uchwałą nr 20/Z/2011 z dnia 8 czerwca 2011 roku i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia „Jak ochronić siebie i najbliższych - Pakietowe Ubezpieczenie na Życie i od Następstw Nieszczęśliwych Wypadków” zawieranych od dnia 8 czerwca 2011 roku.

Prezes Zarządu

Adam H. Pustelnik

Wiceprezes Zarządu

Jürgen Reimann

Aneks nr 1
do Ogólnych Warunków Ubezpieczenia JAK OCHRONIĆ SIEBIE I NAJBLIŻSZYCH – PAKIETOWE UBEZPIECZENIE NA ŻYCIE I OD NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW, zatwierdzonych Uchwałą Nr 20/Z/2011 Zarządu SIGNAL IDUNA Życie Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z dnia 8 czerwca 2011 r.

W Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia JAK OCHRONIĆ SIEBIE I NAJBLIŻSZYCH – PAKIETOWE UBEZPIECZENIE NA ŻYCIE I OD NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW, zatwierdzonych Uchwałą nr 20/Z/2011 Zarządu SIGNAL IDUNA Życie Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z dnia 8 czerwca 2011 r. (zwanym dalej OWU) wprowadza się następujące zmiany:

I.

1) § 1 OWU zostaje poprzedzony informacjami o poniższym brzmieniu:

Najważniejsze informacje dotyczące ubezpieczenia

Szanowny Kliencie,

poniżej przedstawiamy najważniejsze informacje zawarte w **Ogólnych Warunkach JAK OCHRONIĆ SIEBIE I NAJBLIŻSZYCH – PAKIETOWE UBEZPIECZENIE NA ŻYCIE I OD NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW.**

Lp.	Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej OWU
1.	Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartości wykupu ubezpieczenia.	§ 1; § 2; § 3; § 4; § 21; § 23; § 24
2.	Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia.	§ 1; § 4; § 22; § 23; § 24; § 29; § 31

2) § 10 OWU otrzymuje następujące brzmienie:

1. Ubezpieczający może odstąpić od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, w przypadku, gdy jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni od daty zawarcia umowy. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy Ubezpieczyciel nie poinformował Ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie. W przypadku odstąpienia od umowy Ubezpieczyciel zwraca Ubezpieczającemu składkę pomniejszoną o jej część odpowiadającą okresowi odpowiedzialności Ubezpieczyciela. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia powinno być dokonane na piśmie pod rygorem nieważności.

3) w § 25 dodaje się ustępy 2 oraz 3 o następującej treści:

2. Za pisemną zgodą Ubezpieczonego, Ubezpieczyciel może uzyskać od podmiotów wykonujących działalność leczniczą w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, które udzielały świadczeń zdrowotnych Ubezpieczonemu, informacje o okolicznościach związanych z weryfikacją podanych przez Ubezpieczonego danych o jego stanie zdrowia, z wyłączeniem badań genetycznych, ustaleniem prawa do świadczenia z umowy ubezpieczenia i wysokości tego świadczenia.
3. Za pisemną zgodą Ubezpieczonego, Ubezpieczyciel może nadto uzyskać od Narodowego Funduszu Zdrowia dane o nazwach i adresach świadczeniodawców, którzy udzielili opieki zdrowotnej w związku ze zdarzeniem będącym podstawą ustalenia jego odpowiedzialności oraz wysokości świadczenia.

4) § 30 otrzymuje następujące brzmienie:

1. SIGNAL IDUNA Życie Polska TU S.A. podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
2. Ubezpieczający, Ubezpieczony, Uposażony lub Uprawniony z umowy ubezpieczenia, będący osobą fizyczną (zwany dalej „Klientem”) może składać skargi, zażalenia i reklamacje, zawierające zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez Ubezpieczyciela (zwane dalej łącznie „reklamacjami”).
3. Reklamacje można zgłaszać w następujących miejscach i formie:
  - a) pisemnie za pośrednictwem poczty, kuriera lub pościągą na adres: SIGNAL IDUNA Życie Polska TU S.A., ul. Przyokopowa 31, 01-208 Warszawa,
  - b) faksem na numer: 22 50 56 101,
  - c) pocztą elektroniczną: reklamacje@signal-iduna.pl,
  - d) telefonicznie, pod numerem 0 801 120 120 lub 22 50 56 506,
  - e) osobiście w siedzibie SIGNAL IDUNA (adres jak wyżej) lub Regionalnym Centrum Obsługi Ubezpieczeń (dane kontaktowe Regionalnych Centrów Obsługi Ubezpieczeń SIGNAL IDUNA podane są na stronie internetowej spółki pod adresem: www.signal-iduna.pl/signaliduna/kontakt) i na bieżąco aktualizowane.
4. Reklamacja powinna zawierać podstawowe dane kontaktowe Klienta umożliwiające identyfikację i kontakt w celu udzielenia odpowiedzi (imię i nazwisko, adres, numer umowy ubezpieczenia/polisy, której reklamacja dotyczy lub numer sprawy dotyczącej roszczenia, nadany wcześniej przez SIGNAL IDUNA).
5. Ubezpieczyciel rozpatruje reklamację i udziela na nią odpowiedzi niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania, chyba że mają miejsce szczególnie skomplikowane okoliczności, uniemożliwiające rozpatrzenie reklamacji i udzielenia odpowiedzi w tym terminie. W takiej sytuacji Ubezpieczyciel informuje Klienta, który złożył reklamację, o przyczynach opóźnienia, okolicznościach, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy oraz określi przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji. W przypadku niedotrzymania powyższych terminów rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, reklamację uważa się za rozpatrzoną zgodnie z wolą Klienta.
6. Odpowiedź na reklamację jest udzielana w formie papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji, a na wniosek Klienta – może być również dostarczona pocztą elektroniczną.

7. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, Uposażonego lub innej osoby uprawnionej z umowy ubezpieczenia, a także przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
8. Klient może też składać skargi i zażalenia na działalność Ubezpieczyciela do Komisji Nadzoru Finansowego, Rzecznika Finansowego, miejskiego lub powiatowego Rzecznika Konsumentów oraz innych organów zajmujących się ochroną klientów podmiotów rynku finansowego.
9. Spory wynikające z Umowy ubezpieczenia mogą być rozpatrywane przez sądy polubowne przy Rzeczniku Ubezpieczonych oraz Komisji Nadzoru Finansowego zgodnie z regulaminami tych sądów.

5) § 32, otrzymując brzmienie:

1. Ubezpieczyciel udostępnia OWU na stronie internetowej www.signal-iduna.pl oraz w siedzibie Ubezpieczyciela nieodpłatnie w formie umożliwiającej ich pozyskanie, odtwarzanie, utrwalanie i drukowanie.
2. Wprowadzenie do umowy ubezpieczenia postanowień dodatkowych lub odmiennych od OWU wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności.
3. Wszelkie zawiadomienia i zaświadczenia Ubezpieczyciela, Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, Uprawnionego i osoby składającej roszczenie w związku z umową ubezpieczenia powinny być składane na piśmie pod rygorem nieważności, za pokwitowaniem, lub przesyłane listem poleconym chyba że postanowienia OWU lub umowy ubezpieczenia dopuszczają inną formę.
4. Ubezpieczony, Ubezpieczający Uprawniony lub osoba zgłaszająca roszczenie mają obowiązek poinformować Ubezpieczyciela o zmianie adresu.
5. W sprawach nieuregulowanych w ogólnych warunkach ubezpieczenia lub innych dokumentach związanych z zawarciem umowy ubezpieczenia mają zastosowanie postanowienia kodeksu cywilnego, ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz innych powszechnie obowiązujących aktów prawa polskiego. Prawem właściwym w umowie ubezpieczenia jest prawo Rzeczpospolitej Polskiej.

II.

1) Pozostałe postanowienia OWU nie ulegają zmianie.

2) Niniejszy Aneks nr 1 został zatwierdzony Uchwałą Nr 58/Z/2015 Zarządu SIGNAL IDUNA Życie Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z dnia 15 grudnia 2015 roku i ma zastosowanie do umów zawartych od 01.01.2016 roku.

Prezes Zarządu

Jürgen Reimann

Wiceprezes Zarządu

Agnieszka Kiełbasińska